

IDÉBURNNA AKTÖRER ÄR FRAMTIDEN

Text Anita Olsson Foto Henrik Enarsson

Under 2013 har du kunnat läsa om Famnas arbete med kvalitetsfrågor, tillväxt och utveckling av idéburen vård och social omsorg. I den här avslutande artikeln sammanfattar vi det gångna årets artiklar och spanar mot framtiden, närmast valåret 2014.

I ÅR ÄR DET valår och dessutom är det tio år sedan Famna – riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg bildades. Men de flesta av Famnas medlemsorganisationer har många fler verksamma år bakom sig. Ersta Diakoni startade sin verksamhet i mitten av 1800-talet, LP-verksamhetens ideella riksorganisation bildades 1959 och Vidarkliniken började sin verksamhet i Ytterjärna för snart 30 år sedan för att bara ta några exempel.

– Idag finns det faktiskt ingen politiker som ifrågasätter om det finns något som kan kallas idéburna vårdgivare, eller non profit. Något som var relativt ovanligt för tio år sedan, säger Famnas ordförande Lotta Säfström, som till vardags är direktor för Göteborgs Kyrkliga Stadsmission.

– Idéburen vård förknippas idag med ett ambitiöst utvecklingsarbete kring ledarskap och kvalitet och

för medlemmarna i Famna innebär medlemskapet tillgång till nätverk med andra idéburna vårdgivare och en gemensam utveckling, kunskap och förståelse om oss själva, säger Lotta Säfström.

Krav på jämlika villkor

Famnas årliga tillväxtrapport visar också en vilja från medlemsorganisationerna att kunna växa både inom befintliga verksamheter samt att kunna starta nya verksamheter. Bland de hinder som man lyfter fram finns framför allt finansieringsfrågorna och tillgången till utvecklingskapital samt att upphandlingarnas processer inte är anpassade för idéburen verksamhet. Kvalitet och långsiktighet spelar roll för värdegrundade utförare av vård och social omsorg och dess möjligheter att utvecklas.

– Det krävs politiska åtgärder för att vår sektor ska hålla jämna steg

i tillväxttakten jämfört med privata kommersiella vårdgivare. Nu finns det tillräckligt med underlag för politiska initiativ och beslut när det gäller att skapa förutsättningar för idéburen vård att delta på jämlika villkor med den kommersiella. Det finns uppenbara problem som måste lösas, menar Lotta Säfström.

– Offentliga upphandlingar måste ske på villkor som skapar lika förutsättningar för alla utgörare. Idag är det marknadslösningar som gäller med regler och förutsättningar som är anpassade för ett näringsliv med kommersiella förtecken. För att möjliggöra fortsatt och utvecklad mångfald behöver vi en ny näringspolitik för idéburet företagande, en politik som gör att alla kan konkurrera på lika villkor, säger hon.

Famnas styrelse har under hösten 2013 lämnat in ett förslag till civilsamhällsminister Maria Arnholm om att ta fram en nationell

2014 är det tio år sedan Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg bildades.

handlingsplan som fogar samman olika delförslag avseende idéburen vård och social omsorg genom att tillsätta en utredning.

Svenska folket vill kunna välja idéburet

För fjärde året sedan verksamheten startade, genomförde Famna - i samarbete med Novus - våren 2013

”

...idag finns det faktiskt ingen politiker som ifrågasätter om det finns något som kan kallas idéburna vårdgivare...

Lotta Säfström, ordförande i Famna och direktor för Göteborgs Kyrkliga Stadsmission.

en undersökning om hur svenska folket ser på möjligheten att kunna välja idéburen vård och social omsorg. Undersökningen visar återigen att svenskarna vill kunna välja idéburna utförare och att det spelar stor roll att vinster/överskott ska gå tillbaka till verksamheten. Det högsta förtroendet för idéburen vård i den senaste undersökningen finns i Göteborgsregionen.

– För mig som verkar i Göteborg är det ju oerhört intressant, eftersom politikerna i Göteborgs stad hittills sagt nej till att införa valfrihetssystem inom äldreården. Nu vet vi att göteborgarna vill välja själva och att det vi står för också är värdefullt för medborgarna, säger Lotta Säfström.

– Alla vill ha mångfald med den idéburna sektorn som en självklar del, men då måste vi också ha ett system som möjliggör det, avslutar hon. ■